

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1881865_RegNr_e2-798-241/2020

<http://www.infolex.lt/tp/1881865>

Civilinė byla Nr. e2-798-241/2020

Teismo proceso Nr. 2-58-3-00039-2020-4

Procesinio sprendimo kategorija 3.4.4.2

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. gegužės 7 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja Danutė Gasiūnienė

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal trečiojo asmens uždarnosios akcinės bendrovės „ELMOSTA“ atskirąjį skundą dėl Šiaulių apygardos teismo 2020 m. kovo 24 d. nutarties civilinėje byloje Nr. eB2-397-357/2020 pagal pareiškėjo uždarnosios akcinės bendrovės „Exto“ vadovo Ž. Č. pareiškimą atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Exto“ **dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo.**

Teismas

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Pareiškėjas uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – UAB) „Exto“ vadovas Ž. Č. kreipėsi į teismą su prašymu iškelti UAB „Exto“ restruktūrizavimo bylą; neskirti UAB „Exto“ nemokumo administratoriaus; taikyti UAB „Exto“ atžvilgiu Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANI) 28 straipsnio 1 dalies nuostatas; nustatyti ne trumpesnę kaip 4 mėnesių terminą nuo teismo nutarties iškelti nemokumo (restruktūrizavimo) bylą įsiteisėjimo dienos restruktūrizavimo plano projekto parengimui ir pateikimui; nustatyti einamųjų mokėjimų maksimaliai mėnesinei 566 536,98 Eur sumai vykdymą iš atsiskaitomosios sąskaitos akcinėje bendrovėje (toliau – AB) Swedbank.

2. Pareiškėjas nurodė, kad UAB „Exto“ šiuo metu patiria laikinų finansinių sunkumų, kurie susiklostė dėl apyvartinių lėšų trūkumo, atsiradusio dėl bendrovės klientų finansinių sunkumų (UAB „Šiaulių plentas“ restruktūrizavimo proceso), dėl 2018 m. AB „Energijos skirstymo operatorius“ sustabdytų viešųjų rangos darbų pirkimų, pasikeitusios jų finansavimo strategijos ir beveik 10 kartų sumažintų investicijų. Bendrovė siekė išlaikyti darbuotojus, mokėti mokesčius valstybės biudžetui, atsiskaityti už įsigytą įrangą, todėl kilo apyvartinių lėšų trūkumas. UAB „Exto“ nėra nemoki, jos įsipareigojimai neviršija turimo turto. Bendrovė užsiima elektros tinklų bei dujotiekių projektavimo ir montavimo veikla; taip pat vysto vandentiekio projektavimo ir montavimo veiklą, kuri iki šiol sėkmingai papildo pagrindinę veiklą. Bendrovėje dirba 71 kvalifikuotas darbuotojas. Bendrovė vykdo veiklą, atlieka darbus, teikia paslaugas, sudarinėja naujas sutartis ir priima naujus klientų užsakymus, vykdo jau sudarytas sutartis (15 sutarčių), tarp kurių yra ir sutarčių, sudarytų viešųjų pirkimų būdu. Bendrovei nėra ir nebuvo iškelta bankroto byla ar vykdomas bankroto procesas ne teismo tvarka. Nurodė, kad pateiktas verslo planas yra pagrįstas siekiu maksimaliai išnaudoti turimą turtą tolesniam veiklos vykdymui, kreditorių reikalavimų dengimui, sutelkiant pastangas į jau turimų projektų įgyvendinimą, debitorinių įsiskolinimų išieškojimą ir veiklos plėtrą bei tolesnį vystymą.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

3. Šiaulių apygardos teismas 2020 m. kovo 24 d. nutartimi iškėlė UAB „Exto“ restruktūrizavimo bylą.

4. Teismas nustatė, kad 2020 m. vasario 21 d. sprendimu akcininkai pritarė restruktūrizavimo plano projektui ir įpareigojo bendrovės vadovą Ž. Č. ar jo įgaliotą asmenį kreiptis į teismą su pareiškimu dėl UAB „Exto“ restruktūrizavimo bylos iškėlimo.

5. Teismas nustatė, kad UAB „Exto“ buvo įkurta 2006 m. balandžio 4 d. Iki 2011 m. bendrovės veikla buvo elektros tinklų projektavimo darbai, dirbo 1 darbuotojas. 2011 m. bendrovės veiklos sritys išsiplėtė. 2016 m. bendrovėje dirbo apie 50 darbuotojų. Atsižvelgiant į AB „Energijos skirstymo operatorius“ pateiktus duomenis, kad nuo 2017 m. į elektros ir dujų tinklo remontą bei plėtrą kiekvienais metais bus investuojama 25 proc. daugiau lėšų bei prašymą padidinti savo pajėgumus, per 2017 m. UAB „Exto“ darbuotojų skaičius išaugo iki 90, o apyvarta padidėjo iki 5 mln. Eur, tačiau 2018 m. pradžioje AB „Energijos skirstymo operatorius“ sustabdė visus rangos darbų pirkimus, o 2018 m. rudenį pranešė, kad pasikeitė investavimo strategija ir kad investicijas nuspręsta sumažinti beveik 10 kartų. UAB „Exto“ siekė išlaikyti darbuotojus, vykdė einamuosius mokėjimus už įsigytą įrangą, nors ženklių pajamų iš veiklos neturėjo (veikla faktiškai buvo įšaldyta). Šios aplinkybės lėmė UAB „Exto“ nuostolių kilimą. 2019 m. UAB „Exto“, siekdama gerinti finansinę padėtį, ėmėsi subrangos darbų gatvių apšvietimo įrengimo darbams su UAB „Šiaulių plentas“, tačiau už atliktus darbus nebuvo atsiskaityta, UAB „Šiaulių plentas“ yra restruktūrizuojama. 2019 m. UAB „Exto“ bandė pakeisti (praplėsti) darbų kryptį, gavo leidimus atlikti vandentiekio ir nuotekų tinklų įrengimo darbus, sudarė sutartis apšvietimo tinklų, vandentiekio ir nuotekų tinklų įrengimui, sumažino darbuotojų skaičių iki 71, siekiant išlaikyti kvalifikuočiausius ir geriausius darbuotojus tam, kad UAB

„Exto“ veikla būtų vykdoma, o gyvybingumas išlaikytas. Teismas sprendė, kad UAB „Exto“ šiuo metu patiria laikinų finansinių sunkumų.

6. Teismas nustatė, kad UAB „Exto“ įsipareigojimai neviršija turimo turto (JANĮ 2 straipsnio 1 dalies 7 punktą). Tokiai išvadai pagrįsti teismas vertino 2019 m. gruodžio 31 d. balansą, pagal kurį UAB „Exto“ ilgalaikis turtas sudarė 970 202 Eur, trumpalaikis turtas – 638 440 Eur, iš viso 1 619 372 Eur; per vienerius metus mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai sudarė 1 223 773 Eur; 2019 m. gruodžio 31 d. pelno (nuostolių) ataskaitos duomenis, kad UAB „Exto“ patyrė 347 937 Eur nuostolį; taip pat 2020 m. vasario 21 d. balansą, pagal kurį ilgalaikis turtas sudaro 920 753 Eur, trumpalaikis turtas – 426 545 Eur, iš viso 1 357 933 Eur; per vienerius metus mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai sudaro 1 033 042 Eur, po vienerių metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai sudaro 70 814 Eur dydžio sumą (iš viso įsipareigojimai 1 103 856 Eur sumai), bei 2020 m. vasario 21 d. pelno (nuostolių) ataskaitos duomenis apie patirtą 68 098 Eur nuostolį.

7. Teismas nustatė, kad UAB „Exto“ užsiima elektros tinklų bei dujotiekių projektavimo ir montavimo veikla, taip pat vysto vandentiekio projektavimo ir montavimo veiklą, kuri iki šiol sėkmingai papildo pagrindinę bendrovės veiklą; bendrovėje dirba 71 kvalifikuotas darbuotojas. UAB „Exto“ toliau tęsia vykdomą veiklą yra sudariusi ir vykdo 15 sutarčių. Šiuo metu UAB „Exto“ generuojamų pajamų iš esmės pakanka palaikyti einamąją bendrovės veiklą, tačiau bendrovė susiduria su finansiniais sunkumais dėl atsiskaitymų su kreditoriais.

8. Teismas nurodė, kad nors įmonė yra susidūrusi su finansiniais sunkumais, tačiau juos galima pašalinti vykdant įmonės restruktūrizavimo procesą, todėl nėra pagrindo pripažinti, kad įmonė yra nemoki ir dėl to atsisakyti kelti restruktūrizavimo bylą.

9. Teismas sprendė, kad UAB „Exto“ pateiktas restruktūrizavimo plano projektas atitinka įstatymo reikalavimus. Taip pat yra pateiktas 2020 m. vasario 21 d. UAB „Exto“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimas dėl pritarimo restruktūrizavimo plano projektui. Teismas padarė išvadą, kad UAB „Exto“ atitinka visus JANĮ reikalavimus, būtinus restruktūrizavimo bylai iškelti. Atsižvelgęs į galiojančią bei ankstesnę, tačiau šiuo aspektu aktualų, įstatyminių reglamentavimą bei teismų praktiką, teismas nurodė, kad atsakovės restruktūrizavimo plano projekte numatyta, jog bus siekiama išieškoti debitorių skolas, veikla tęsiama nemažinant jos apimčių, papildomai užsiimant vandentiekio projektavimu ir montavimu, planuojama nustatyti atlyginimų sistemas, motyvuojančias siekti didesnio produktyvumo, iš apyvartinių lėšų numatoma dengti kreditorinius įsipareigojimus, numatytas darbuotojų skaičiaus išlaikymas, nenumatytas turto nurašymas, neplanuojama įsigyti naujo turto, ketinama vykdyti sudarytas sutartis, numatoma prašyti kreditorių anuliuoti priskaičiuotas palūkanas, delspinigius ir baudas.

10. Įvertinęs tai, kad šiuo atveju egzistuoja JANĮ 21 straipsnio 1 dalyje nurodytos sąlygos, taip pat nenustatyta, kad egzistuoja JANĮ 22 straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, dėl kurių teismas turi priimti nutartį atsisakyti kelti restruktūrizavimo bylą, teismas padarė išvadą, kad UAB „Exto“, turinčiai finansinių sunkumų bei siekiančiai išvengti bankroto, keltina restruktūrizavimo bylą.

11. Teismas nustatė keturių mėnesių nuo nutarties iškelti UAB „Exto“ restruktūrizavimo bylą įsiteisėjimo dienos terminą parengti ir pateikti teismui UAB „Exto“ restruktūrizavimo planą ir kitus restruktūrizavimo bylai nagrinėti reikalingus dokumentus.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimo į jį argumentai

12. Trečiasis asmuo UAB „Elmosta“ atskirajame skunde prašo Šiaulių apygardos teismo 2020 m. kovo 24 d. nutartį panaikinti ir klausimą išspręsti iš esmės – atsisakyti iškelti UAB „Exto“ restruktūrizavimo bylą. Atskirasis skundas grindžiamas šiais argumentais:

12.1. Apeliantė kreipėsi į teismą su

pareiškimu dėl teismo įsakymo išdavimo priteisti 130 605,37 Eur iš UAB „Exto“. Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmai 2019 m. gruodžio 23 d. nutartimi taikė laikinąsias apsaugos priemones išieškomos sumos ribose; Šiaulių apygardos teismas 2020 m. sausio 27 d. nutartimi minėtą nutartį panaikino ir klausimą išsprendė iš esmės – netenkino kreditorės UAB „Elmosta“ prašymo dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo. Apeliantės vertinimu, tas pats teismas priėmė priešingas nutartis – panaikindamas laikinąsias apsaugos priemones pripažino įmonės mokumą ir sugebėjimą atsiskaityti laiku, tačiau tenkino prašymą iškelti UAB „Exto“ restruktūrizavimo bylą.

12.2. Pateikto restruktūrizavimo plano projekte tarp 6.1, 6.2 punktuose nurodytų priemonių sunkumams įveikti nėra nei vienos, kurios taikymas leistų tikėtis nors dalinio šio plano įgyvendinimo, nes iš esmės niekas nebus keičiama. Kreditorių reikalavimų tenkinimui numatytas keturių metų laikotarpis didesnę dalį reikalavimų tenkinant vėlesniais laikotarpiais.

12.3. Atsižvelgiant į tai, kad bankroto ir restruktūrizavimo procesuose egzistuoja viešasis interesas, teismai turėtų atidžiau ir daugiau dėmesio skirti visiems šių procesų dalyviams. Apeliantei šis procesas reiškia arba bankrotą, arba likvidavimą; įmonės veiklos tęstinumas sunkiai įmanomas. UAB „Exto“ restruktūrizavimas galimas tik UAB „Elmosta“ veiklos nutraukimo sąlyga.

13. Atsiliepime į atskirąjį skundą pareiškėjas Ž. Č. ir atsakovė UAB „Exto“ prašo apeliantės UAB „Elmosta“ atskirąjį skundą atmesti ir Šiaulių apygardos teismo 2020 m. kovo 24 d. nutartį palikti nepakeistą; priteisti iš apeliantės patirtas bylinėjimosi išlaidas. Atsiliepimas grindžiamas šiais argumentais:

13.1. Priešingai nei nurodo apeliantė, nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo panaikinimo bei nutartis dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo nėra prieštaringos. Motyvai, kurių pagrindu buvo priimta nutartis panaikinti pritaikytas laikinąsias apsaugos priemones, nėra ir negali būti interpretuojami kaip išaiškinimas, jog atsakovė neturi laikinų finansinių sunkumų.

13.2. Atsakovės restruktūrizavimo plano projekte nurodytos priemonės neabejotinai padės išspręsti laikinus finansinius sunkumus, atkurti stabilią finansinę padėtį ir atsiskaityti su visais be išimties kreditoriais. Teikiant teismui pareiškimą dėl nemokumo (restruktūrizavimo) bylos iškėlimo pateikiamas tik planuojamo restruktūrizavimo plano projektas, restruktūrizavimo planas bus rengiamas įsiteisėjus nutarčiai dėl nemokumo (restruktūrizavimo) bylos iškėlimo. Priešingai nei nurodo apeliantė, tiek teismui pateiktame restruktūrizavimo plano projekte, tiek pareiškimе dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo yra išsamiai nurodytos priemonės, kurių ketinama imtis laikiniems finansiniams sunkumams išspręsti, finansinės padėties stabilumui atkurti.

13.3. Atsakovė negali būti atsakinga už apeliantės patiriamus finansinius sunkumus.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

14. Apeliacijos objektą sudaro teismo nutarties, kuria iškelta UAB „Exto“ restruktūrizavimo byla, teisėtumo ir pagrįstumo patikrinimas. Šį klausimą apeliacinės instancijos teismas sprendžia vadovaudamasis atskirojo skundo faktiniu ir teisiniu pagrindais bei patikrina, ar nėra absoliučių nutarties negaliojimo pagrindų (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 320

, 338 straipsniai). Absoliučių nutarties negaliojimo pagrindų nagrinėjamoje byloje nenustatyta. Apeliacinės instancijos teismas sprendžia, kad byloje nėra pagrindo peržengti atskirojo skundo ribas.

Dėl naujų įrodymų priėmimo

15. Apeliantė su atskiruoju skundu pateikė duomenis apie turimą darbuotojų skaičių bei savo 2018 m. finansinės atskaitomybės duomenis.

16. Pagal CPK 314 straipsnį apeliacinės instancijos teismas atsisako priimti naujus įrodymus, kurie galėjo būti pateikti pirmosios instancijos teisme, išskyrus atvejus, kai pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė juos priimti ar kai šių įrodymų pateikimo būtinybė iškilo vėliau. Teismas priima nagrinėti tik tuos įrodymus, kurie patvirtina arba paneigia turinčias reikšmės bylai aplinkybes (CPK 180 straipsnis).

17. Atsižvelgdamas į tai, kad apeliantės pateiktuose dokumentuose užfiksuota informacija nėra susijusi su nagrinėjamos bylos dalyku (atsakovės restruktūrizavimo bylos iškėlimu), apeliacinės instancijos teismas konstatuoja, jog prašomi pridėti nauji įrodymai neturi sąsajos su byloje nagrinėjamomis aplinkybėmis bei nedaro įtakos nagrinėjamo ginčo išnagrinėjimo rezultatui, todėl juos atsisakytina priimti.

Dėl ginčo esmės

18. Pagal JANĮ 2 straipsnio 10 dalį juridinio asmens restruktūrizavimo procesas – tai visuma šio įstatymo nustatytų procedūrų, kuriomis siekiama įveikti juridinio asmens finansinius sunkumus, išsaugoti jo gyvybingumą ir išvengti bankroto, gaunant kreditorių pagalbą finansiniams sunkumams įveikti, taikant ekonomines, technines, organizacines ir kitas priemones. Taigi, iškėlus restruktūrizavimo bylą, bendrovei turi būti sudaromos kuo palankesnės sąlygos toliau tinkamai vykdyti ir plėtoti savo veiklą, siekti, kad laikini finansiniai sunkumai netaptų nuolatinais ir tokiu būdu būtų išvengiama bankroto.

19. Priimdamas pareiškimą dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo, teismas patikrina, ar tenkinamos nemokumo proceso inicijavimo prielaidos, procesinio pobūdžio sąlygos, numatytos JANĮ 17 straipsnyje, reglamentuojančiame pareiškimo teismui dėl nemokumo bylos iškėlimo turinį bei pridėdamus dokumentus. Spręsdamas dėl pagrindo iškelti įmonės restruktūrizavimo bylą egzistavimo, teismas vertina, ar tenkinamos visos šios sąlygos: 1) juridinis asmuo turi finansinių sunkumų; 2) juridinis asmuo yra gyvybingas; 3) juridinis asmuo nėra likviduojamas dėl bankroto (JANĮ 21 straipsnio 1 dalis) bei ar nėra JANĮ 22 straipsnio 1 dalyje numatytų aplinkybių, kurioms bent vienai esant teismas atsisako iškelti restruktūrizavimo bylą: 1) juridinis asmuo neatitinka bent vienos iš šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų; 2) restruktūrizavimo plano projektas, jeigu jis turėjo būti pateiktas, neatitinka šio įstatymo 104 straipsnio 2 dalyje nurodytų reikalavimų; 3) restruktūrizavimo plano projekte, jeigu jis turėjo būti pateiktas, numatytos priemonės akivaizdžiai nepadės juridiniam asmeniui įveikti finansinių sunkumų, išsaugoti gyvybingumą ir išvengti bankroto.

20. Taigi, įmonės restruktūrizavimo byla iškeliama, jeigu teismas nustato, kad egzistuoja visos restruktūrizavimo bylos iškėlimo materialaus ir procesinio pobūdžio sąlygos ir nėra nei vieno pagrindo atsisakyti iškelti restruktūrizavimo bylą.

21. Nagrinėjamu atveju pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad egzistuoja visos UAB „Exto“ restruktūrizavimo bylos iškėlimo sąlygos ir nėra JANĮ 22 straipsnio 1 dalyje numatytų aplinkybių. Nesutikdama su skundžiama pirmosios instancijos teismo nutartimi apelianė teigia, kad restruktūrizavimo plano projekte numatytos priemonės akivaizdžiai nepadės juridiniam asmeniui įveikti finansinių sunkumų. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, šie apelianės argumentai deklaratyvūs, nepaneigiantys pirmosios instancijos teismo nutartyje padarytų išvadų, susijusių su restruktūrizavimo plano projekto pagrįstumo ir teisingumo vertinimu.

22. Bylos duomenimis, atsakovės vadovas kreipdamasis dėl atsakovės nemokumo (restruktūrizavimo) bylos iškėlimo pateikė teismui JANĮ 17 straipsnio 3 dalies 1 punkte numatytą restruktūrizavimo plano projektą bei 2020 m. vasario 21 d. sprendimą, kuriuo akcininkai pritarė restruktūrizavimo plano projektui ir įpareigojo bendrovės vadovą Ž. Č. ar jo įgaliotą asmenį kreiptis į teismą su pareiškimu dėl įmonės restruktūrizavimo bylos iškėlimo.

23. Skundžiamos nutarties turinys liudija, kad pirmosios instancijos teismas nustatė, jog UAB „Exto“ pateiktas restruktūrizavimo plano projektas atitinka įstatymo reikalavimus. Restruktūrizavimo plano projekto atitiktis JANĮ 104 straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams apelianė nekvestionuoja, todėl apeliacinės instancijos teismas šiuo aspektu plačiau nepasisako.

24. Taip pat pirmosios instancijos teismas įvertino, kad atsakovės restruktūrizavimo plano projekte numatyta, jog bus siekiama išieškoti debitorių skolas, tęsiama veikla, nemažinat jos apimčių, papildomai užsiimant vandentiekio projektavimu ir montavimu, planuojama nustatyti atlyginimų sistemas, motyvuojančias siekti didesnio produktyvumo, iš apyvartinių lėšų numatoma dengti kreditorinius įsipareigojimus, numatytas darbuotojų skaičiaus išlaikymas, nenumatytas turto nurašymas, neplanuojama įsigyti naujo turto, ketinama vykdyti sudarytas sutartis, numatoma prašyti kreditorių anuliuoti priskaičiuotas palūkanas, delspinigius ir baudas. Teismas padarė išvadą, kad atsakovė atitinka visus JANĮ reikalavimus, būtinus restruktūrizavimo bylai iškelti.

25. Apeliacinės instancijos teismas pritaria pirmosios instancijos teismo pozicijai vertinant restruktūrizavimo plano projekte numatytas priemones atsižvelgti į pagal ankstesnę (numatytą jau nebegaliojančiame Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatyme (toliau – ĮRĮ)), tačiau šiuo aspektu aktualų įstatyminių reglamentavimą, suformuotą teismų praktiką taikant ĮRĮ 5 straipsnio normas, reglamentavusias restruktūrizavimo plano metmenis. Lietuvos apeliacinis teismas yra išaiškinęs, kad restruktūrizavimo plano metmenys yra įmonės veiklos tam tikros gairės. Jos neturi būti tik deklaracija, tačiau šioje proceso stadijoje negalima reikalauti iš įmonės, kad pateiktų labai išsamų veiklos ateityje įvertinimą, nes tai bus daroma sprendžiant restruktūrizavimo plano tvirtinimo klausimą, kuomet iš esmės ir sukonkretinami metmenyse pateikti duomenys (pvz. žr., Lietuvos apeliacinio teismo 2012 m. rugsėjo 5 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 2-1418/2012; 2014 m. rugsėjo 11 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 2-1511/2014).

26. Kaip minėta, pateiktame atsakovės restruktūrizavimo plano projekte nurodomas verslo planas iš esmės yra tęsti ūkinę–komercinę veiklą koncentruojantis į pagrindines veiklas (elektros tinklų bei dujotiekio projektavimo ir montavimo darbus) bei plėsti veiklą užsiimant vandentiekio projektavimu ir montavimu, nekeičiant darbuotojų skaičiaus, kad būtų užtikrinami pinigų srautai reikalingi veiklai bei mokėjimams kreditoriams, nenurašant turimo turto bei neišsilyjant naujo, vykdant aktyvesnį skolų išieškojimą. Nors pagal restruktūrizavimo plano projektą nenumatyti esminiai veiklos pokyčiai,

tačiau tai neteikia pagrindo išvadai, kad numatytos priemonės akivaizdžiai nepadės juridiniam asmeniui įveikti finansinių sunkumų, išsaugoti gyvybingumo ir išvengti bankroto, kadangi atsakovės finansinius sunkumus sąlygojo ne veiklos pobūdis, o iš esmės aplinkybės, susijusios su įmonės kontrahentais, jų finansine padėtimi bei pasikeitusia jų veikla ir galimybėmis atsiskaityti su atsakove.

27. Apeliacinės instancijos teismas taip pat atkreipia dėmesį, kad sprendžiant, ar galima restruktūrizuoti finansinių sunkumų turinčią įmonę, svarbus vaidmuo tenka įmonės kreditoriams, kurių reikalavimai bus tenkinami restruktūrizavimo plano įgyvendinimo metu, laikantis restruktūrizavimo plane nustatytos tvarkos, iš pajamų, gautų tiek tęsiant įmonės veiklą, tiek pardavus įmonei veikloje nereikalingą turtą. Kreditorių dauguma turi pritarti restruktūrizavimo planui (JRĮ 14 straipsnio 3 dalis), o tai reiškia, kad jų pozicija restruktūrizavimo bylos iškėlimo stadijoje yra itin reikšminga, parodanti galimas įmonės restruktūrizavimo perspektyvas. Reikšmingas kreditorių vaidmuo išliko ir pagal naująjį reglamentavimą, JANĮ 107 straipsnis taip pat numato kreditorių pritarimo būtinumą restruktūrizavimo plano projektui. Todėl kreditoriai, tarp jų ir apeliantė, turės galimybę išreikšti savo poziciją dėl konkrečių priemonių (ne) efektyvumo pritariant ar ne pateiktam restruktūrizavimo plano projektui, kuris bus teikiamas tvirtinti teismui pagal JANĮ 111 straipsnį.

28. Apeliacinės instancijos teismas neįžvelgia pateiktame atsakovės restruktūrizavimo plano projekte apeliantės deklaruojamo kreditorių reikalavimų tenkinimo terminų pažeidimo. Pagal JANĮ 105 straipsnio 2 dalį kreditorių reikalavimų tenkinimo terminai negali būti ilgesni negu restruktūrizavimo plano įgyvendinimo terminas, be to, kreditorių reikalavimai tenkinami plane nustatyta tvarka ir terminais, remiantis JANĮ 94 straipsnyje nustatyta kreditorių reikalavimų tenkinimo eile ir etapais (JANĮ 113 straipsnio 1 dalis).

29. Rungimosi civiliniame procese principas (CPK 12 straipsnis) lemia tai, kad įrodinėjimo pareiga ir pagrindinis vaidmuo įrodinėjant tenka įrodinėjamų aplinkybių nustatymu suinteresuotoms šalims. Apeliacinės instancijos teismas pažymi, kad pagal bendrąją įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklę, įtvirtintą CPK 178 straipsnyje, šalys turi įrodyti aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus bei atsikirtimus. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, šiuo atveju apeliantė nenurodė nei vieno argumento, pagrindžiančio, kad restruktūrizavimo plano projekte nėra nurodytos realios ir veiksmingos priemonės, galinčios užtikrinti normalią atsakovės veiklą, jos išsiskolinimų sumažinimą, todėl pirmosios instancijos teismo išvada iškelti atsakovės restruktūrizavimo bylą yra pagrįsta.

30. Apeliantės argumentai dėl Šiaulių apygardos teismo pozicijos skirtingose bylose, kai vienoje byloje panaikinama nutartis, kuria atsakovei buvo taikytos laikinosios apsaugos priemonės, o kitoje byloje atsakovė pripažįstama turinti laikinų finansinių sunkumų ir iškeliamas jos restruktūrizavimo bylą, prieštaravimo, yra teisiškai nepagrįsti. Civilinėse bylose priimtose nutartyse dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo nustatytos aplinkybės neturi prejudicinės galios, nes ginčas tokiomis nutartimis nėra išsprendžiamas iš esmės. Todėl aplinkybė, kad kitoje civilinėje byloje Šiaulių apygardos teismas 2020 m. sausio 27 d. nutartimi panaikino Šiaulių apylinkės teismo nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių atsakovei taikymo ir klausimą išsprendė iš esmės jų netaikydamas, nereiškia, jog atsakovės finansinė padėtis toje byloje ir nagrinėjamoje byloje buvo įvertinta skirtingai. Pagal CPK 144 straipsnio 1 dalį laikinosios apsaugos priemonės civilinėse bylose taikomos tuo atveju, kai įvykdomos šios sąlygos: pirma, tikėtinai pagrindžiamas ieškinių reikalavimas, antra, pagrindžiama, kad nesiėmus prevencinių priemonių galbūt ieškovei palankaus teismo sprendimo įvykdymas gali pasunkėti arba pasidaryti nebeįmanomas. Tuo tarpu sprendžiant dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo pagrindų egzistavimo, vertinamos kitos šioje nutartyje jau aptartos ir įvertintos aplinkybės.

31. Apeliantė teisi, kad nemokumo byloje egzistuoja viešasis interesas, tačiau sprendžiant dėl įmonės restruktūrizavimo bylos iškėlimo pagrindų egzistavimo viešasis interesas nelemia teismo pareigos aiškintis įmonės kreditorės finansinės padėties ir skolininkės restruktūrizavimo proceso įtakos kreditorės veiklai. Įstatymas nenumato tokio pobūdžio aplinkybių vertinimo sprendžiant restruktūrizavimo bylos iškėlimo klausimą.

Dėl bylos procesinės baigties ir bylinėjimosi išlaidų

32. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, apeliacinės instancijos teismas sprendžia, kad pirmosios instancijos teismas tinkamai įvertino nagrinėjamam klausimui reikšmingas faktines aplinkybes, teisingai aiškino bei taikė JANĮ normas, todėl priėmė teisėtą bei pagrįstą nutartį, kurią naikinti ar keisti atskirajame skunde išdėstytais motyvais nėra pagrindo, todėl atskirasis skundas atmetamas, o skundžiama nutartis paliekama nepakeista (CPK 337 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

33. Pareiškėjas ir atsakovė prašo priteisti iš apeliantės UAB „Elmosta“ atsakovei UAB „Exto“ 605 Eur teisinės pagalbos išlaidų, patirtų už atsiliepimo į atskirąjį skundą parengimą, ir pateikė bylinėjimosi išlaidų dydį patvirtinančius įrodymus (2020 m. balandžio 2 d. suteiktų teisinių paslaugų ataskaitą, PVM sąskaitą faktūrą bei mokėjimo nurodymą, patvirtinantį 605 Eur sumokėjimą). Trečiojo asmens UAB „Elmosta“ atskirąjį skundą atmetus atsakovė įgijo teisę į apeliacinėje instancijoje patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą (CPK 93 straipsnio 1 dalis).

34. CPK 98

straipsnio 2 dalis numato, kad šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta Lietuvos Respublikos teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl darbo užmokesčio dydžio (toliau – Rekomendacijos). Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgdamas į tai, kad prašomos priteisti išlaidos už atsiliepimo į atskirąjį skundą parengimą viršija Rekomendacijose nustatytą maksimalų 534,20 Eur dydį (1 358 Eur (užpraėjusio, t. y. 2019 m. IV ketvirčio, vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis) x 0,4 (už kitą dokumentą, kuriame pareikštas prašymas, reikalavimas, atsikirtimai ar paaiškinimai, Rekomendacijų 8.16 punktas) bei į atskirajame skunde keltų klausimų nesudėtingumą, tiek atskirojo skundo, tiek atsiliepimo į jį nedidelę apimtį, sprendžia, jog egzistuoja pagrindas sumažinti priteistinių teisinės pagalbos išlaidų už atsiliepimo į atskirąjį skundą parengimą dydį ir priteisti iš apeliantės atsakovei 300 Eur.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

n u t a r i a :

Šiaulių apygardos teismo 2020 m. kovo 24 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti iš apeliantės uždarnosios akcinės bendrovės „Elmosta“ atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Exto“ 300 Eur (trijų šimtų eurų) bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimą.

Teisėja Danutė Gasiūnienė